

Landstingets revisorer

Yttrande över revisionsrapporten God ekonomisk hushållning

Landstingets revisorer har överlämnat revisionsrapporten God ekonomisk hushållning till landstingsstyrelsen för yttrande.

Revisorernas bedömning är att landstingets ekonomiska styrning i syfte att upprätthålla en ekonomi i balans i huvudsak är ändamålsenlig men konstaterar att det är viktigt att styrmodellen är förankrad och att det finns en samsyn i hela organisationen kring de resultat som ska uppnås.

Revisorerna lyfter att det är viktigt att det finns en balans mellan innehåll och verksamhet. Genom stora ambitioner har flera olika delar kommit med i arbetet, men sedan har man landat för mycket och för djupt i detaljer, vilket kan påverka styrningen i organisationen.

Revisorerna påpekar att landstingets budgeterade resultat för 2016 – 2018 är för lågt ställda för att säkerställa en god ekonomisk hushållning på sikt, främst med tanke på behovet av fastighetsinvesteringar. Förutsättningen för att nå de budgeterade resultaten är att verksamheterna drivs inom beslutade ramar. Att arbetet med åtgärdsplaner för att uppnå balans mellan verksamhet och ekonomi ger så lågt ekonomiskt utfall är oroväckande, vilket leder till att verksamheten går in i kommande år med ekonomisk obalans.

Revisorerna konstaterar precis som tidigare att landstingets avrapportering av resultatmålen sker på tydligt sätt och att landstinget har en god ekonomisk uppföljning samt gör en bra ekonomisk analys i förvaltningsberättelsen.

Landstingsstyrelsens yttrande

För att förenkla och förankra styrmodellen sker ett kontinuerligt utvecklingsarbete. Förändringar utifrån synpunkter som framkom vid uppföljningen i slutet av 2015 har till stora delar genomförts i år. Arbetet med ständiga förbättringar fortsätter och en uppföljning av årets arbete kommer att göras under juli/augusti.

I Landstingsplan 2017 – 2019, som fullmäktige beslutade om den 21 juni, är målen utformade på en övergripande nivå ur ett befolkningsperspektiv. Landstinget har ett antal program med mål som ska leda till bättre verksamhet för västmanlänningarna. Dessa program är nu kopplade till styrprocessen, vilket är ett arbete som skett under de senaste två åren.

Målen i styrningen ska sedan brytas ner och nås genom de aktiviteter verksamheterna föreslår och genomför.

Landstingsstyrelsen är medveten om att det långsiktiga målet för att uppnå God ekonomisk hushållning är att det ekonomiska resultatet över en konjunkturcykel ska motsvara två procent av skatter och statsbidrag. Landstingsplan 2017 – 2019 innebär ett steg i den riktningen för åren 2017 och 2018. Politiska satsningar för att förbättra för västmanlänningarna och ekonomiska förutsättningar gör att det budgeterade

Datum

2016-08-31

Vår beteckning

LTV 160541

resultatet uppgår till 75 miljoner kronor 2019. Den skatteunderlagsprognos SKL presenterade 2016-08-15 indikerar dock lägre intäkter både 2016 och kommande år.

För att kunna prioritera och fatta rätt beslut inför de stora investeringsbehov landstinget står inför pågår en utveckling av investeringsprocessen. Detta är nödvändigt då behoven som idag redovisas, framför allt inom fastighetsområdet, inte täcks vare sig inom investeringsramar eller driftbudgetramar. En del i detta utvecklingsarbete är att hämta hem de kvalitativa och ekonomiska effekter som investeringarna ska leda till. Vid investeringsbeslut måste också, på ett bättre sätt, hänsyn tas till de ökade driftkostnader investeringen medför.

Landstingsstyrelsen poängterade vid oktobermötet 2015, § 266, tidigare beslutade uppdrag till landstingsdirektören och förvaltningscheferna om att intensivifiera åtgärderna för att reducera underskotten i verksamheterna och uppnå en ekonomi i balans. Landstingsstyrelsen poängterade också tidigare beslutade uppdrag till landstingsstyrelsens presidium och ansvariga landstingsråd om att vid resultatdialogen följa utvecklingen av ekonomi och verksamhet i de sjukvårdande verksamheterna.

Inom de sjukvårdande verksamheterna pågår aktiviteter för att uppnå balans mellan verksamhet och ekonomi. Landstingsstyrelsen instämmer i den oro revisionen påpekar kring att arbetet med åtgärdsplaner för att uppnå balans mellan verksamhet och ekonomi hitintills gett lågt ekonomiskt utfall. Det totala underskottet i de sjukvårdande förvaltningarna beräknades i aprilprognosen 2016 till 97 miljoner kronor. Prognostiserat resultat för Västmanlands sjukhus var -72 miljoner kronor och för Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet -32 miljoner kronor. Obalansen inom de sjukvårdande verksamheterna delas av merparten landsting/regioner.

För Västmanlands sjukhus beror det prognostiserade underskottet framför allt på kvarstående bemanningsproblem och brist på vissa specialistsjuksköterskor, vilket också leder till behov av fortsatta tillgänglighetssatsningar i form av köpt vård. Drygt 30 miljoner kronor av prognostiserat underskott är kopplat till försenade ekonomiska effekter av bemanningsarbete på några kliniker. För övrigt prognostiseras fortsatt höga läkemedelskostnader samt högre kostnader än planerat för diagnostik och material till uppstartad robotkirurgi. Förvaltningen fortsätter att arbeta med de åtgärder som planerats enligt förvaltningsplan 2016-2018. Under våren har en utredning kring operationskapaciteten genomförts i syfte att optimera flödet och minska köerna. Implementering av förslag kring förändrad planering och styrning kommer att pågå under året.

Enligt åtgärdsplanen för 2016 skall effekter motsvarande 50 miljoner kronor uppnås. Bedömningen från förvaltningsledningen är att åtgärdsplanen kommer att ge större effekter under hösten och att 18 miljoner kronor kommer att uppnås under året. De huvudsakliga orsakerna till avvikelserna är försenade effekter av arbete med bemanning och effektiviserad produktionsprocess vid ett par kliniker. Särskilt stöd kommer att riktas till dessa kliniker.

För att sänka kostnadsnivån och uppnå balans mellan verksamhet och ekonomi 2017 pågår inom Västmanlands sjukhus ett arbete integrerat med budget och verksamhetsplan. Landstingsstyrelsen har informerats om inriktningen i arbetet. Att använda kompetenser inom verksamheterna på lämpligaste sätt och att planera för kompetensbehov utifrån verksamhetens uppdrag är grunden för en effektiv kompetensförsörjningsprocess. Inom landstinget pågår ett omfattande arbete med att optimera

Datum

2016-08-31

Vår beteckning

LTV 160541

kompetensbemanningen inom hälso- och sjukvårdens dygnet runt-verksamheter. Målet är organisationsutveckling av verksamheten, rätt kompetenssammansättning på rätt plats kopplat till förväntad produktion/resultat utifrån de ekonomiska ramar som finns.

För den landstingsdrivna primärvården beräknas resultatet till -14 miljoner kronor 2016 att jämföra med -35 miljoner kronor 2015. Resultatförbättringen beror framför allt på ökningen av vårdpengen samt en viss minskning av inhyrda läkare. Förvaltningen har tagit fram en treårig handlingsplan för att åstadkomma balans mellan verksamhet och ekonomi. Arbetet med produktionsplanering på vårdcentralerna har gett positiva effekter. Satsning har gjorts på att rekrytera läkarkompetens och antalet hyrläkare har minskat. Dietister har utökats i syfte att avlasta sjuksköterskorna och även sälja tjänster till privata vårdgivare.

FÖR LANDSTINGSSTYRELSEN

Denise Norström
Landstingsstyrelsens ordförande

Anders Åhlund
Landstingsdirektör